

POPRETIE

Lily Wonderland

VYDALO MEA2000 o. z.
© Všetky autorské práva sú vyhradené
ISBN 978-80-560-0317-6



Lily Wonderland

POPRETIE

Cover photo: © Pier Photography

Modelka: Andrea Jurčíková

Obálku navrhol a upravil: © Scott Loomis

Technická spolupráca: Murcin Milan, Bíro Róbert

Vydalo: Mladá éra autorov nového tisícročia - MEA2000 o. z.

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť z tejto knižky nemôže byť reprodukováná bez povolenia autora.

Website: <http://lilywonderland2012.wixsite.com/lilywonderland>

Facebook: Lily Wonderland – Valéria Osztatná

ISBN 978-80-560-0317-6

*Venované rodičom s ochrannou náručou,
všetkým „Alenám“, ktorí stoja pri nás,
Jackom, ktorí otvárajú úplne iný svet
a Richardom, ktorí dokazujú,
že ilúzia vedomia môže prežiť
i napriek svojej neskutočnosti.*

Prešla som peklom za posledné roky. Nie, fyzicky som nestratila nikoho, ale duševné straty vytvorili hlbokú jazvu na srdci.

Prialala som si sa porozprávať s niekým, koho som kedysi poznala, ale nemohla som. Nechcela som, aby bol mojím duševným odpadkom. Nechcela som využiť svojho priateľa v tme. I keď som túžila po tom, aby bol znova tu, nemohla som dovoliť, aby ma znova cítil.

Bolo to tajomstvo, bremeno na mojich pleciach, ale ja som nechcela tento náklad zložiť, lebo raz som sľúbila...

A ja dodržujem sľuby.

Ale čo sľub, ktorý som dala sama sebe?

Sledovala som ľudí ako sa stávajú niekým, kým som bývala ja, kým oni si mysleli: „Ach, aké má šťastie.“

Lebo nech sa stane čokoľvek, musíme sa usmievať.

Neskôr som sa stala jednou z tých, ktorých som počúvala...

Iba jeden deň v mojom živote som si prijala byť naozaj voľnou, len aby som poznala skutočne to Teraz, ale Predtým vždy prežil a prišiel na povrch, čokoľvek sa stalo, čokoľvek som urobila. Jednoducho nemôžem byť Jonathan. Nie som vták, ale ľudská bytosť.

Nepočúvala som svoje počiatkové pocity, dokonca ani vtedy, keď som si myslela, že by som tak mala urobiť, lebo tie nikdy neklamali. Napriek všetkému som bola stále presvedčená, že zázraky sa dejú. Viera v rozprávky bola často silnejšia, než čokoľvek iné.

Realita tam bola každý deň, v každom Teraz.

Mnohokrát som nepovedala nahlas, čo som naozaj cítila alebo si myslela, lebo niekto iný rozprával a bolo mi povedané, že nemáme byť učiteľom, ale príkladom. Tak som ticho počúvala a moje vnútro robilo kroky dozadu.

Milovala som. Potom som zase milovala. Potom som mala strach, a potom som jednoducho neverila.

Práve to bol ten čas, keď láska začala odchádzať z môjho srdca. Ale taktiež to bola doba, kedy som sa naučila hovoriť nahlas, pritom stále počúvať svoje pocity a nebáť sa pádu obrovských odpadkov na mojom srdci, ktoré ma ťahali nadol. Spôsobila som si ich sama, lebo som nevidela to „teraz.“

Dnes necítim žiadne pocity, okrem chýbajúcej časti, ktorá prichádza ako fantóm noci a pripomína minulosť. Čím som sa stala, a čím som mohla ešte byť, ak by som nezaváhala a trhla kormidlo opačným smerom.

Paralyzácia neprichádza iba v tele. Nastáva najmä v duši. Stálosť, lebo chodiť s jednou nohou sa každý musí naučiť znova.

Môj príbeh sa neskončil okamihmi, keď som si mylne a naivne nahovárala, že koniec nastal. Môj príbeh sa práve začal.

Život mi dovolil spoznať a nakuknúť za úskalia, pochopiť dušu človeka, a prečo som prežila.

Ako vlastne som mohla prežiť. A naučila som sa, ako hovoriť každú noc s niekým v tme, aj keď tam nebol.

Emily

DNES

Doktor zatvoril knižku ako náhle pacientka vošla dovnútra.

„Dobrý deň! Prosím, sadnite si, pani Madisonová!“ Jeho pohľadu neuniklo, že žena má na sebe znova rovnaké dlhé biele šaty ako na každom stretnutí.

Emily sa poobzerala po izbe, ako keby tu bola po prvýkrát. Broskyňová stena ladila s elegantným tmavým dubovým nábytkom. Na oknách neboli žiadne závesy, iba žalúzie medenej farby, ktoré boli momentálne vytiahnuté dopoly. Obišla sedačku s broskyňovým pot'ahom a sadla si na ňu. Ruka sa jej mechanicky pohla a nahmatala plastickú úchytку na vonkajšej strane.

Potiahla ňou a sedačka sa sklopila.

„Viete prečo ste tu?“ - doktor sa opatrne spýtal.

Emily prikývla.

„Povedzte mi, čo presne pociťujete, keď si spomeniete na svoju minulosť?“ - zložil si okuliare a pritiahol stoličku bližšie k pacientke.

„Minulosť?“ - spýtala sa pochybovačne.

Psychológ neodpovedal.

„Slobodu.“

Už chcel položiť ďalšiu otázku, ale Emily pokračovala:

„A moc.“

„Možno aj víťazstvo?“

„Možno.“

„Ako dlho to pretrváva?“

„Čo tým presne myslíte?“

„Zostávajú tieto pocity aj neskôr počas dňa?“

„Nie. Menia sa.“

„Na aké?“

„Na pocit prázdnoty.“

Nastalo chvíľku ticho, keď sa Emily znova ozvala:

„Na pocit smútku, že som musela odísť.“

„Rozumiem.“ - vyslovil lekár sucho.

„Teraz sa pokúste rozpamätať na úplný začiatok.

Povedzte mi, ako ste sa sem dostala?“

Emily sa zadívala na doktora. Už si myslel, že znova z nej nič nedostane ako na poslednom sedení, alebo len pár fantazijných príhod. No tento krát iba vyslovila šeptom:

„Neviem.“

„V poriadku. Tak mi povedzte niečo o svojom detstve.“

Žena oblečená v bielom si oprela hlavu o operadlo sedadla a zatvorila oči. Doktor by vedel presne na minútu povedať, kedy urobí tento pohyb. Vedel aj to, že doteraz každé sedenie bolo zbytočné. Skôr či neskôr sa pacientkina čistá myseľ dostala do fázy, keď jej rozprávanie nedávalo žiadny význam.

„Pochádzam zo strednej vrstvy dvojgeneračnej rodiny. Prežila som priam dokonalé, krásne detstvo, v ktorom nič nechýbalo.“ - Emily akoby odrecitovala naučenú strofu.

„Aké sú vaše najskoršie spomienky z detstva?“

„Moje najskoršie spomienky vchádzajú do časti detstva, kde nedokážem s určitosťou povedať, koľko som mala rokov. Pamätám sa na to, že som ukazovala akúsi bábiku bratovi, ktorý pozeral televízor a bol dosť nervózny z môjho správania, že mi mama ostrihala vlasy, lebo začali vyrastať šedé, že sme boli v nejakom meste a vo výklade som uvidela dve drevené bábiky, Spejbl a Hurvínek, známe postavičky z českej rozprávky toho času, a dovedy som plakala, kým ich rodičia nekúpili. Čo sa s nimi stalo, už neviem.“

„Koľko ste mala rokov?“

„Nemôžem s určitosťou povedať. Možno päť.“

„Pamätáte sa ešte na niečo viac z tohto obdobia?“

„Chodievali sme často do Maďarska. Milovala som tieto výlety, i keď znamenali skoré vstávanie.

Pri týchto spomienkach vždy cítim to vzrušenie, ako i úžas nad poveternostným vplyvom na jednom z týchto výletov.“ - pohľad Emily sa zmenil a zo slov sa vytratila recitácia.

„Vracali sme sa práve naspäť na Slovensko. Strávili sme týždeň dovolenky u babkinej kamarátky, ktorá mala očarujúci dom. Ten, ktorý teraz už vidíte iba v starých filmoch alebo na starých fotografiách.“ - dodala na vysvetlenie.

„Pomedzi dážď, ktorý priniesol obrovský vietor a dopadal na predné sklo auta, ani stierače ho nestačili stierať, bolo vidieť vyvalené stromy, ktoré prekřížili cestu autám na hlavnej ceste. Otec sa rovnako ako väčšina polonahých pobežujúcich mužov v daždi vyzliekol do spodnej bielizne a vyšiel do dažďa pomôcť ostatným vodičom,

ktorí sa snažili vyčistiť cestu, aby autá mohli čím skôr prejsť.“

„Predpokladám, že ste mala strach.“

„Nie, nebála som sa. Vôbec si nespomínam na žiadny strach, iba akúsi potrebu sa ubezpečiť, že je všetko v poriadku.“

Doktor prikývol a zaznamenal si niečo na papier.

„Iba matne si pamätám, že sme šťastne dorazili domov niekedy podvečer. Pri pivnici sme uvideli krvavé kvapky. Brat si rozbil hlavu.“ - Emily urobila pauzu, akoby premýšľala nad vysloveným.

„Nemôžem to naisto tvrdiť. Nevieam, či to bolo v ten deň, alebo inokedy, alebo či som túto historku počula len z rozprávania rodičov. Všetko sa to rozmazalo do jedného celku.“ - rukami napodobnila obraz pomínutelnosti.

„To je v poriadku.“ - upokojil ju lekár.

„Pamätám sa tiež na prvý úspech v boji proti obezite, kde mi pomohol príslušník rodiny s knižkou o delenej strave. Šťastie z úspechu bolo nad všetky očakávania. Hádky medzi dvoma generáciami, ako som zatvárala dvere na detskej izbe, len aby som nepočula ich hlasné výmeny názorov. Nechápala som, prečo sa otec stavia obyčajne na stranu babky.“

„Bol v tom alkohol?“

Emily rázne pokrútila hlavou.

„Otca som videla trikrát opitého za celý život. Vždy som sa na neho pozerala ako na príkladného muža. Keď som dospela, túžila som, aby aj môj vyvolený mal podobné vlastnosti.“

„Čo ste cítila k matke?“

„Obdivovala som ju, že mi dala život a s láskou ma vychovávala, že tam bola vždy pre mňa. Stále, keď sa pozriem do zrkadla svojej duše, vidím jej črty.“ - prešla si rukou po tvári.

„Tiež si pamätám vôňu babkiných koláčov. Mala som ich veľmi rada.“ - jej pohľad zmäkol.

„Pamätám sa, že som chcela byť najskôr detektívkou, potom speváčkou. Nakoniec som si uvedomila, že sa chcem stať úplne niekým iným, než si vyžaduje moje okolie.“

„Čím ste sa chcela stať?“

Emily po chvíľke premýšľania sformovala svoju odpoveď.

„Tým, kým som bola vždy vo svojom vnútri.“

Nastala kratšia pauza, ktorú prelomil psychológ.

„Čo by ste označila za najsilnejší zážitok, ktorý sa stal v neskoršom veku vášho života, ale stále ste nebola ešte dospelá?“

„Hm... Dostala som sa do bandy skínheadov.“

„Koľko ste mala rokov?“

„Trináť.“ - odpovedala.

„Tam som sa naučila „tvrdému“ životu, keď niektorí

z nich strieľali lukom šípy napustené jedom na potkany do našich lýtok. Alebo keď jeden z nich prišiel s narezaným prstom tvrdiac, že porezal jednu cigánku, a potom po ňom išla celá banda. Čoskoro však strach vystriedala úľava a uvedomenie si, že sú to rovnakí chlapi, naši rovesníci. Tam som si uvedomila, že muži sú veľmi rozdielni od žien. A taktiež silnú ruku otca, ktorý mi vylepil prvý a poslednýkrát facku, keď sa dozvedel, kto sú moji priatelia. Bolo z toho veľké haló aj v základnej škole, špeciálne rodičovské združenie a následne domáce väzenie.“

Emily otvorila oči a pozrela sa lekárovým smerom.

„Pokojne pokračujte, čokoľvek vás napadne.“

„Nemôžem si nespomenúť na to ráno, keď brat zomrel.

Ten deň zanikla hudba, ktorú otec denne s obľubou počúval. Znova ožila až o mnoho rokov neskôr.

Vtedy som ešte nevedela ako umenie ovplyvní môj život.“ - Emily sa zarosili oči.

„Keď vyšla moja prvá knižka,“ - utrela si slzu, ktorá sa jej skotúľala po tvári - „bola som nevýslovne šťastná. Bol to pocit... Akoby sa mi narodilo dieťa. Boli to moje zhmotnené myšlienky a emócie. Ale tá trpkosť, že tí, ktorí by ma mali najviac chápať, mi nerozumeli, bola hrozná.“ - odmlčala sa.

Jej modré oči sa však rozžiarili, keď vyslovila:

„Ale ten trepot srdca, keď si spomeniem na toho jediného, ktorý mi rozumel, je nadovšetko.“

Lekár sa usmial. Práve túto tému sa snažil obísť.

„Zostaňte ešte chvíľku v období vášho dospievania. Ako ste sa stavala k druhému pohlaviu?“

„V škôlke som sa spriatelila s jedným chlapcom, a tak dlho ma štekľil, že som sa pocikala. Ešte vždy si pamätám jeho meno. Lacko.“ - zachichotala sa.

„Meno chlapca, do ktorého som sa prvýkrát zaľúbila, meno chlapca, s ktorým som prvýkrát „chodila“, a rovnako meno prvej lásky si nikdy nevymažem

zo spomienok, ako ani plachosť, hanblivosť za to, že som bola viac a skoršie vyvinutejšia ako ostatné rovesníčky. Či strach z bozkávania. Prvý bozk nastal až dlho potom, čo začal môj prvý vážny vzťah. Ten chlapec mal tie najhlbšie oči, aké som kedy videla.“ - dodala pyšne.

„Aké máte spomienky na svoju prvú lásku?“

„Ešte i teraz dokážem precítiť radosť z dúhy po teplom letnom daždi, keď sme sa s Adriánom schúlili na schody školy, kde sme sa stretávali po vyučovaní. Prvé pocity lásky a závratného šťastia. Rovnako aj bolesť, keď som spoznala jeho pravú tvár.“

Lekár spozornel.

„Povedala som mu, že to nechcem, ale akoby tú vetu prepočul. Túžil si uspokojiť iba svoj pud. Ďalej ma bozkával po ústach, tvári, krku. Cítila som silný odpor, ktorý sa čoraz viac stupňoval. Pokúšala som sa ho odstrániť, ale nepomáhalo to.“

Spomienky boli také živé, že si doslovne pamätala ako mu dôrazne hovorila:

„Adrián prestaň!“

„Nehovor, že to nechceš!“ - odpovedal vzrušeným hlasom, ktorý odmietal každý odpor.

„Nevedela som si s ním rady. Poddala som sa.“ - adresovala svoju vetu doktorovi.

„Lebo ste ho príliš milovala?“

„Možno som iba na ňom príliš lipla, lebo mi ukázal, že môžem byť milovaná.“

„Pokračujte, prosím!“

„Vyzvala som ho, aby zatvoril dvere a urobil, čo chce i napriek tomu, že si to nebudem užívať. Zliezol zo mňa, zapol svetlo vo svojej malej izbe a povedal, že sa to takto nedá. Usmiala som sa najzvodnejšie ako som vedela. Možno som ho chcela podrobiť akejsi skúške. Zhasol svetlo a zamkol. Lahol si vedľa mňa a začal ma bozkávať. Nikdy nezabudnem na pocit, keď vnikol

do mňa jazykom. Bolo mi to odporné. Nakoniec sa to stalo jediné, po čom som pri každom mužovi túžila.“

Doktor si odkašľal.

„Čo sa stalo potom?“

„Zlomeným hlasom sa ma počas aktu opakovane pýtala, že čo si teraz myslím o ňom. V tú chvíľu som ho nenávidela. Modlila som sa, aby to už konečne skončilo, aby som mohla pošpinená a zranená odísť. Nakoniec boli moje modlitby vypočuté, ale on sa ani neospravedlnil. Ešte stále vidím tú scénu, keď sme sa obliekli, otvorila som dvere a bez pozdravu, či akéhokoľvek slova som sa pobrala domov. To napätie... Bol to začiatok konca.“ - Emily sa roztriasla.

Doktor si zapísal: - Znásilnenie. Poznámku však rýchlo prečiarkol a opravil ju na: sex proti vlastnej vôli.

„Ako ste sa stavala od toho okamihu k sexu?“

„Milovanie pre mňa prestalo existovať. Existoval iba sex bez uspokojenia.“

„Rozišli ste sa?“

„Áno, po istom čase.“

„Potom prišiel niekto iný?“

Emily prikývla.

„S ním som si predstavovala a plánovala spoločný život. Ale zmenil sa. Mala som iba sedemnášť rokov, keď sme sa spoznali. Dvadsaťštyri, keď sme začali spolu žiť. Možno som skočila do vzťahu príliš rýchlo, ale mala som striktný a dopredu naplánovaný život, ktorý mal byť ako vystrihnutý z krásnej rozprávky. Išla som za touto víziou, lenže svet sa medzičasom zmenil.“

Bolo očividné, že pod týmito slovami Emily myslí presný časový odsek.

„Ako obyčajne, v posledné dni, i teraz prišiel Boris domov opitý. Práve som robila na svojej druhej knižke. Znechutene som zatvorila notebook. Sled mojich myšlienok bol vyrušený jeho poznámkou, že mám určite niekoho iného. Nemala som. Všetku svoju bolesť, rozrušenie, smútok, ale i radosť som vkladala

do nového diela. Lenže Boris ako vždy, ani teraz to nemohol pochopiť.

Dúfala som, že sa nezopakuje, čo už mnohokrát predtým. Od začiatku sme spali oddelene, ja v spálni, Boris v obývačke, keďže sa prehadzoval v posteli alebo potreboval mať zapnutý televízor, aby mohol zaspať. Ja práve naopak, zaspávala som v tme a v tichu. V túto noc o pol druhej ma zobudil slovami: „Tie džínsy, čo si dnes mala na sebe, odkiaľ ich máš?“ Spýtavo som sa na neho pozrela. Na jednej strane som bola rozospatá a nerozumela som, prečo je to pre neho také dôležité, ale odpovedala som mu:

„Hovorila som ti, že sú od kamarátky.“

„Tvoja kamarátka je dvakrát taká veľká ako ty. Neklam mi! Kto ti ich kúpil?“ - dožadoval sa odpovede.

I keby som ich nemala od kamarátky, mohla som si ich pokojne kúpiť sama, keďže som sa hneď po vysokej škole zamestnala v jednej prosperujúcej firme ako asistentka riaditeľa.

Lekár si všimol, že sa Emily snaží ospravedlniť minulosť.

Nahnevala som sa. Úplne ma prebral. Nasledovala som ho, keď vyšiel zo spálne. Roztiahol sa na gauči.

„Neviem, čo ti je, ale vieš koľko je hodín?“

„Viem! Ty si pokojne spíš a ja nemôžem spať. Koho máš?“

„Nemám nikoho.“

Už som mu to zopakovala toľkokrát.

„Neklam mi!“ - posadil sa na gauči a z očí mu šľahali plamene.

„Pil si?“ - začudovala som sa, lebo z práce prišiel domov triezvy.

„Oh, pravdaže! Čo iné by si mohla vytiahnuť na obranu? Predstav si, nepil som!“

Silno som o tom pochybovala. Hádka trvala ešte ďalších niekoľko minút, pričom som odbehla do kuchyne, nazrela do dverí kuchynskej linky, do smetiaka, pozrela pod šaty v stavanej skrini, ale nikde som nenašla žiadnu známku

alkoholu. Za pol hodinu už Boris chrápal, ale ja som ešte dlho nemohla zaspať a premýšľala som. Čoraz častejšie prichádzal obraz budúcnosti a potreba odísť kdesi veľmi ďaleko. Oslobodiť sa.“

„Teda ste nedržali doma žiadny alkohol?“

„Keď sme náhodou mali doma fľašu vína, alebo aj silnejšieho alkoholu, čoskoro bola prázdna. Pil, kým v nej bol alkohol.“

Doktor prikývol.

„Čo sa stalo na ďalší deň?“

„Ráno, keď odišiel do roboty, som si spomenula, že som včera v noci nenazrela do komody. Otvorila som teda všetky šuplíky a v jednej z nich, pod jeho šatami som našla dve ploché prázdne fľaše vodky. Už som sa ani neunúvala urobiť fotodokumentáciu ako mnohokrát predtým. Načo? Buď zaprel a osočil sa na mňa, alebo sa priznal a prisahal, že sa zmení a ja som ho začala ľutovať.“

„Preto ste zostávala tak dlho? Kvôli ľúlosti?“

„Kvôli tomu, že sa niekedy správal ako muž, do ktorého som sa zamilovala. S ktorým som túžila zostať do konca svojho života. Spoločne zostarnúť.“

„On bol vašim druhým vážnym vzťahom?“

„Áno!“

„Ako sa zmenil váš postoj k pohlavnému styku?“

„Bolo to s ním príjemné, ale ku koncu som sa už len povolila zakaždým, aby bol pokoj.“

„Je zrozumiteľné, že vás odpudzoval po tom, čím ste si prešla.“

Emily mlčala.

„Uspokojovalo vás milovanie s ním na samom začiatku vášho vzťahu?“

„Raz, ale aj to som sa sama dopredu pripravila.“

Známky frigidity? Zapísal si doktor otázku.

„Vráťme sa naspäť k vášmu rozprávaniu. Čo sa stalo, keď prišiel domov z práce?“

„Poprosil ma o prepáčenie, ale nepriznal sa, že pil.“

„Čo ste cítila?“

„Nezastaviteľný a narastajúci hnev.“

„Vráťme sa k tomu dňu, keď ste ho opustila.“

„Noc.“

„Prosím?“

„Bola to noc.“

„Oh, áno! Vráťme sa teda k tej poslednej noci.“

„V ten večer prišiel Boris domov znova opitý. Pred sebou tlačil bicykel. Zazvonil, lebo kľúče ako obyčajne si nechal doma. Otvorila som mu, zatlačil bicykel dovnútra, ale zabudol ho dať na stojan. Padol s rachotom na zem. Keď sa ho snažil zdvihnúť, padol i on a štvornožky vošiel, alebo lepšie povedané sa odplazil do obývačky. Za chvíľu už spal.“

„Hovoríte, že prišiel domov. Odkiaľ?“

„Z práce.“

„Pil aj v práci?“

„Oh, ku koncu už aj tam.“

Lekár prikývol a dal priestor Emily.

„Okolo jedenástej sa prebudil a začal po mne kričať. Nemôžem si spomenúť, čo presne povedal, ale nikdy nezabudnem na výraz jeho očí. Bol alkoholikom. Tam, v tej chvíli som sa o tom ubezpečila. Jeho oči, pohľad, celá jeho osoba sa zmenila.“

„V momente sa zbal' a beriem ťa k rodičom! Nechcem už s tebou viac žiť! Tam sú škatule.“ - ukázal do vedľajšej izby, ktorú sme mali zariadenú ako športovú.

Prednedávnom doniesol pár nových, ešte neposkladaných škatúl z práce, že budú na niečo dobré.

„Ty si to mal takto naplánované už dlhšiu dobu?!“ - skríkla som prekvapene.

„Nedostaneš nič! Počuješ ma? Nič! Máme papier o tom, kto kúpil nábytok? Nie! Zober si iba šaty, ale tie, čo som ti kúpil ja, nechávaš tu! Rozumieš?“ - priskočil ku mne a zdvihol päť.

Neschúlila som sa do kľbka, nezačala som plakať.

Ako ani vtedy, keď ho v minulosti chytil amok, ja som sedela na gauči a on stál oproti mne a vo vzduchu

ukazoval rukami a nohami, akoby mi najradšej odkopol hlavu.

„Udrel vás?“

„Nie, nikdy. I napriek tomu, že som sa mu smelo pozerala do očí, ktoré vraveli: Udri ma, a nikdy ma neuvidíš.“

„Túžila ste po tom, aby vás udrel?“

„Možno by som odišla skôr. Nemohla som si pomôcť, ale počas celého toho roka a pol, čo tieto hádky a jeho alkoholizmus trval, bola som zmätená. Boli chvíle, keď sa ho dalo natrieť na chlieb ako maslo, inokedy zas... Ak by ma udrel, nemyslela by som viac na toho správneho muža, ktorého som v ňom niekedy dávno spoznala, i keď on mi ho dovolil čoraz menej krát zazrieť.“

„Hovoríte, že rok a pol. Ako sa alkoholizmus u neho rozvíjal?“

„Najprv to boli tri mesiace, keď bol triezvy a štyri dni bol opitý, no čas, keď bol triezvy sa stále skracoval.

Nakoniec prešli iba dva týždne abstinencie a nasledovali štyri dni v alkoholickom opare.“

Doktor sa zadíval na pacientku. Jazva na jej tvári sa akosi prehlbila. Napriek tomu, že bola chorá, obdivoval tú ženu, jej myseľ. I v štádiu, v ktorom sa nachádzala, nemohol nikto poprieť jej nóbl charizmu a roky trávené študovaním psychológie a písaním.

„Otvoril skriňu, sadol si na posteľ a prizeral sa, ako nakladám veci do škatule. Dbal na to, aby som nezobrala ani jedno oblečenie, ktoré mi kúpil.“ - lekár precitol na slová Emily.

So slovami:

„Tak toto si iste nezoberieš!“ - mi vytrhol z ruky zelené tričko, na ktorom bol namaľovaný malý buldog.

„Ten si mi nekúpil!“ - snažila som sa dostať ho naspäť.

Zarazil sa a spýtal sa:

„Nie? Tak odkiaľ ho máš?“

„Silvia mi ho dala. Ona kreslila toho psa.“ - odpovedala som.

„Silvia?“ - zarehotal sa.

Jeho smiech pripomínal satanov rehot.

„Tak v tom prípade...“ - vyslovil a už mi vracal tričko.

Emily natiahla ruky, akoby sa snažila chytiť niečo.

Ale v sekunde si to rozmyslel a natrhol ho. Potom znova a znova, kým z neho nezostali kusy.

Potom ho hodil smerom ku mne so slovami:

„Tak, teraz si ho môžeš už zobrať.“

Tričko sa odrazilo odo mňa a padlo do krabice, v ktorej už ležalo niekoľko mojich šiat. Chytila som ďalšie tričko, tento krát rovnaký druh, ale ružovej farby.

„A tento je tiež od Silvii?“

Ani som nestačila odpovedať, už ho trhal, a potom ho odhodil. Nakoniec ma konečne zanechal samú.

Odišiel do obývačky, ironicky však odtiaľ zakričal:

„Pozerám sa, čo robíš!“

Naložila som všetko do krabíc, sledovala, aby nevidel, keď som nakladala aj tie šaty, ktoré mi kúpil on a patrili medzi moje oblúbené. Nechala som iba pár visieť na vešiaku. Rovnako som urobila s topánkami, kabelkami, opaskami, bižutériou. Zabalila som si svoje dokumenty a všetky ostatné drobnosti a dekorácie, ktoré sa zmestili do tých štyroch škatúl.

Keď som skončila, bolo už pol druhej ráno. Boris už dávno spal. A ja som si v tej chvíli uvedomila, že toto je moja posledná noc, ktorú prespím vo svojom byte. Posledná noc v byte, ktorý predstavoval domov. Ale doma som sa tu už necítila byť.“

Emily sa odmlčala.

„Bolo to desivé. Desivé ako mi dokázal jeden človek zmeniť celý život. Štyri krásne roky, ktoré sme spolu žili pod jednou strechou boli úplne zatienené mrakmi posledných necelých dvoch rokov.“

„Na ďalší deň vás zobral k rodičom?“

Emily pokrútila hlavou.

„Odišiel do práce a zobral mi kľúč, aby som nemohla odísť. Lebo ráno pred odchodom som mu povedala, že už dlhšie nemôžem zostať. Keď sa však vrátil, tento krát triezvy, prišiel aj s kamarátom. Naložili veci do auta a to bolo poslednýkrát, čo som ho videla. Nikdy nezabudnem na ten posledný pohľad. Tak strašne sa podobal na niekoho, koho som kedysi milovala, a potom sa úplne zmenil, prevrátil všetko na ruby. V tej chvíli sme obaja vedeli, že to čo sa deje teraz, bude na mňa vždy silne pôsobiť a budem si pamätať každú sekundu z tohto príbehu, ktorý ma kúsok po kúsku zabíjal, aby ma potom znova prebral k životu. Bola som to ja, kto si dobrovoľne vybral tento smer. Bola som to ja, ktorá to nemohla vzdať, i keď som videla znaky, ktoré tam nemali byť a viedli k nezvratnému koncu. Bola som to ja, ktorá mala na výber.“

„A čo ste si vybrala?“

„Deväťtisíc kilometrovú diaľku.“ - veľavýznamne sa pozrela na doktora.

„Ako k tomu došlo?“

„Veľmi rýchlo. O mojom pláne vedelo iba pár zainteresovaných osôb, medzi nimi rodičia, ktorí so mnou nesúhlasili a kamaráti, ktorí mi držali palce. Nikdy nezabudnem ako mi srdce silno bilo v hrudi, keď sa lietadlo znieslo do výšin. Keď pristálo v Dubline, už som si vôbec nebola istá svojím rozhodnutím. Zapochybovala som. Všetko bolo tak nebezpečne blízko a zamotané.“

„Čakala ste podporu od svojich najbližších a oni vám ju nedali. Vinila ste ich za to?“

„Nevinila som ich za to, že mi nerozumejú, ved' som sa dlho snažila pred nimi ukryť skutočnosť, že nie som šťastná. Vinila som ich iba preto, že mi nedôverovali. Pritom som to nebola ja, ktorá z toho celého vyšla ako

víťaz. Práve naopak. Prehrala som všetko, ale víťazstvo prišlo v inej forme, než tá materiálna.“

„Ako sa prejavovala ich nedôvera?“

„Otec tvrdil, že tam zo mňa rovnako bude nikto ako som na Slovensku. Všeobecná predstava o Amerike je taká, že sem človek prichádza, aby skúsil šťastie. Čo nebol môj prípad.“

„Nazvala by ste svoje rozhodnutie útekem?“

„Nie! Únikom.“

„A čo vaša matka?“

„Vyvolala vo mne výčitky svedomia, že si vyberám ďalekú cestu napriek zaužívanej, ktorá ma neuspokojovala a apelovala na svoj vážny zdravotný stav.“

„Kde ste nabrala odvalu na tento závažný krok?“

„Možno to bolo vďaka kamennému múru, keď som sa snažila vysvetliť ostatným, že som iná ako väčšina. Že žijem v inom svete a vidím ho inými očami, prežívam pocity viac, než ostatní smrteľníci. Je však takmer

nemožné pochopiť dušu umelca, ktorý žije v bolesti.“ - vyslovila smutne.

„Nakoniec som prestala rozprávať a úzkostlivo som sa snažila dostať preč od všetkých tých ľudí, ktorí ma ťahali dole svojimi názormi, sťažnosťami a otázkami. Čo ma však poháňalo vpred nebolo mojou silou, ale slabosťou.“

Lekár sa prekvapene pozrel na Emily.

„Večer v Dubline, keď som zaspávala u kamarátky, aby som druhý deň skoro ráno pokračovala v lete do Londýna, som sa ubezpečovala, že moje rozhodnutie bolo správne. Dlhú som prežívala tie pocity hanby, bolesti a strachu, keď som ukončila dlhoročný vzťah. Už som však necítila bolesť zo straty nad minulým životom a nad stratenými materiálnymi vecami. Zmätenosť, chlad, ktoré priniesli, zapríčinili zmrznutie všetkých pocitov, ktoré som mala. Nemohla som už ďalej znášať Borisovu dvojakú povahu. Láska sa kamsi vytratila, i napriek tomu, že mala trvať večne.“

„Hanbu?“ - prerušil ju doktor.

„Áno, hanbu, lebo som mala nasledovať zaužívanú tradíciu.“

„A tá bola?“

„Zostat' s mužom, ktorého som si vybrala v dobrom aj v zlom.“

„Neboli ste však manželia.“

„Nie, ale vo svete, kde som vyrastala, toto mal byť zdravý prístup k vzťahu.“

„Rozumiem. Pokračujte, prosím!“

„V Londýne sa udialo všetko tak rýchlo, že som už ani nezaregistrovala svoje pochybnosti. Želala som si iba jedno: byť v lietadle, ktoré ma odvážalo v diaľ.“

Do krajiny, ktorú som vždy hľadala vo svojich snoch, ale stále som bola tak ďaleko, a čím viac času prešlo, tým viac som sa vzdŕaľovala. Bola to krajina zvaná:

- *Šanca byť šťastná a slobodná.*

Posledný prestup na let číslo AI 135. Keď som vstúpila do prvej triedy, srdce sa mi silno rozbúchalo. Ešte nikdy som nevidela také veľké lietadlo, oddelené sedadlá, nie pokope ako v iných triedach. Pravdaže trieda A mi nepatrla. Pozrela som sa na letenku a prečítala: Trieda D. Našla som svoje sedadlo, ktoré bolo obklopené ďalšími dvoma z jednej aj druhej strany. Nebolo pohodlné. Ale kto povedal, že pohodlnosť prináša vytúžený pokoj a cieľ?“

Lekár si poznamenal, že Emily silne citovo prežíva let, čo znamenalo, že to bolo akýmsi prelomom v jej živote. Svedčil o tom jej podrobný popis.

„Keď sa lietadlo pohlo a nabralo svoju výšku, ešte som zaregistrovala poslednú chmúrnú myšlienku. Toľko pasažierov, také veľké lietadlo, a také ťažké, ako dokáže prekonať zákon gravitácie a vyniesť sa do výšin, zostať tak desať hodín v kuse? Potom však všetko nabralo rýchly spád. Letušky priniesli občerstvenie. Prvé jedlo v lietadle bolo i mojím prvým

jedlom v tento deň. Nemohla som jesť, bola som príliš nervózna, ale v lietadle som si jedlo veľmi vychutnala. Počas letu som vypila asi litre pomarančového džúsu.“
- zasmiala sa.

Na jej tvári sa odzrkadľovali všetky emócie. Psychológ s ňou nemal ťažkú prácu. Bola ako otvorená kniha. Dokázal v nej čítať.

„Zrazu, ako som tam sedela a pozorovala som pasažierov, skúmala ich tváre, mimiku, prišiel znova hnev. Bola som sama na tejto ceste. Vzdala som všetko bezpečie, čo som mala. Prišla som o domov. Vždy som vedela, že ak prestanem veriť na rozprávky, bude to môj koniec. Netušila som však, že aká pravda sa skrýva za týmito slovami. V tej chvíli som si uvedomila, že rozprávky pre mňa už neexistujú. Videla som všetky úskalia, ktoré ma čakajú. Vedela som, čo bude nasledovať. A napriek tomu som išla do toho. Vinu som pripisovala iným. Tým, ktorí ma vytiahli

z navyknutého prostredia, obviazali lano okolo krku, ťahali po zemi, kým oni sedeli v noblesnom koči ťahanom koňmi, obkolesovali sa zlatom, zaspávali a prebúdžali sa v hodvábnej posteli. Okolo nich však nebolo živej duše... Všade iba negatívnosť, ktorú som už nemohla ďalej zniesť, počúvať, hovoriť o nej... O všetko som prišla. Bola som špinavá a nedokázala som zmyť tú špinu. Dlane zaborené do hlíny, potila som sa v kaluži vlastnej krvi, skladala obrazce, predávala sa na trhu, a popritom všetkom každá spomienka spôsobovala trhlinu v srdci a na tvári vrásku. Kým ostatní zostali v bezpečí domova a ukradli všetko, čo som mala, zmenili ma na bezdomovca. Oni boli výsledkom môjho utrpenia! Všetci tí králi a kráľovné, ktoré nerozumeli, že zmena nastáva vo mne, že žiaľ, v nich zmena nikdy neprekvitne, menia sa bez skutočnej premeny.“

Srdce jej stále trhlo pri spomienke, keď túžila, ale nedokázala popustiť uzdu svojej bolesti. Nemohla

začať plakať. Koniec prišiel náhle. Nebolo času zastaviť sa a diviť. Nebolo času smútiť. Kvapky dažďa začali padať na zem a slnko bolo pokryté sivými mrakmi. Bol to čas čakania. Iba sekunda a cítila atmosféru v pohybe. Rolovala sa, blížila sa k jej telu, do tela, do jej žíl.

„Potrebujem sa nadýchnuť!“ - zakričala a kolotoč ju vyhodil.

Ležala na mokrej zemi. Pozrela sa hore a uvidela prvé slnečné lúče. Stále bola na žive, ale jej srdce zamrelo. Predchádzajúce pocity prestali existovať. Všetko bolo zrazu mimo nej. Všetok strach, ktorý cítila iba pred chvíľou. A všetko bolo zrazu také jasné. Musí ísť. Ten pocit bol vyrytý v jej duši, v myšlienkach, v jej bytosti. Ten pocit kričal po pravde, prahol po vlahu. A ona nemohla konať inak. Vydala sa na osamotenú cestu do neznáma.

Lekár skúmal emócie odrážajúce sa na jej tvári. Videl, ako sa pozerá kamsi do neznáma a jej pohľad bol úplne stratený.

Emily si uvedomila ticho, ktoré zavládlo. Rýchlo sa preniesla späť do reality a pokračovala vo svojom rozprávaní.

„Posledné tri hodiny letu som už odrátavala minúty. Bolel ma zadok, nohy som mala abnormálne napuchnuté, ale sen o krajine, do ktorej som mala vstúpiť o pár hodín bol na dosah ruky. Lietadlo začalo pomaly klesať a ja som bola deväťtisíc kilometrov vzdialená od domova, ale tak nádherne slobodná ako to vtáča, ktoré sa zdvíhalo a letelo do výšin. Zrazu som zabudla na všetko, akoby sa môj život bol rozpolil. Časť zo mňa zostala na Slovensku a tá druhá odletela. Po dvoch hodinách úmornej byrokracie, kde nebolo jedinej toalety, ale radšej by som sa pomočila, než by som vystúpila z dlhočizného hadieho radu, som konečne prešla cez bezpečnostné opatrenia.“

„Čakal vás niekto v Amerike?“

„Áno! Ako náhle som vystúpila v príchodovom oddelení letiska, uvidela som ju. Alena ma vo všetkom podporovala a navrhla, že sa so mnou stretne. Žila tu už dlhšie. Spoznali sme sa na sociálnej sieti. Aj ona pochádzala zo Slovenka. Mali sme si veľa toho povedať... Za tie roky sme sa stali nerozlučnými kamarátkami.“

„Ako ste sa cítila po príchode?“

„Nemohla som sa vynadívať, dostatočne sa nadýchnuť Los Angeleského ubehaného života. Keď sme odchádzali do domu, ktorý sa mal stať mojím prechodným domovom, ukazovala som ako malé dieťa: Pozri na tie autá! Na oblečenie tých ľudí! Tie svetlá! A pozri na tú obrovskú budovu! A čo je toto? A to tam? Cítila som sa ako dieťa, ktoré práve teraz spoznáva svet. Zaujímavé, že to bol práve deň mojich tridsiatich narodenín.“ - usmiala sa.

„Moja minulosť mi nikdy nedokázala dať tento pocit. Teraz som sa cítila byť živá. A tento život patrila iba mne. Keď som vystúpila na zem, kde som raz vždy túžila stáť, uvedomila som si, že už nikdy nič nebude také, aké bolo. Vedela som, že keby som musela raz odísť, budem sa chcieť vrátiť znova.“

„Ale ste zostala.“

Emily prikývla.

„Ako to zobrali vaša rodina, priatelia?“

„Ťažko si zvykali. Mnohí mi nedôverovali. Kývali hlavami v nesúhlase, keď som sa rozhodla zostať. Tvrdili, že z toho nebude nič dobré. Že sa vrátim s plačom domov.“

„A čo vy? Ako ste to zvládala?“

„Nebolo to ľahké. Niekedy som sa s plačom prebúdzala, lebo som mala strach, že už nikdy nevidím svojich milovaných. Všetko bolo nové. Iné. Rozdielne ako u nás. Mentalita, zvyky, prostredie... Proste naozaj všetko.“